

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-22
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 22
The Central Elections Committee for the 22nd Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 63/22

תב"כ 65/22

העותרת: כחול לבן – בראשות בני גנץ ויאיר לפיד

נגד

המשיבה: הליכוד – תנועה לאומית ליברלית

עתירות למתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק דרכי תעמולה, התשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד עודד גזית

בשם המשיבה: עו"ד אבי הלוי

החלטה

1. עניינן של העתירות שבפני הוא בבקשות העותרת כי יינתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה), האוסר על המשיבה: לחלק מזון, או שתייה בחינם (כך התבקש בתב"כ 63/22) ולחלק תיקים הנושאים את הלוגו שלה בחינם (הבקשה בתב"כ 65/22), שכן נטען כי פעילויות אלו עומדות בניגוד להוראות סעיף 8 לחוק דרכי תעמולה.
2. היום, 17.09.2019, יצאו צווים ארעיים האוסרים על המשיבה לפעול כאמור בפיסקה 1 שלעיל.
3. כפי שנמסר בעתירה בתב"כ 63/22, המשיבה חילקה בחינם מזון (ארטיקים), מתוך רכב ממותג מטעמה, שעמד בסמוך למתחם הקלפי.
4. לפי העתירה בתב"כ 65/22, המשיבה חילקה תיקים הנושאים את הלוגו שלה בחינם, והמצביעים נכנסו למתחם הקלפי עם התיקים הנ"ל.

עמוד 1 מתוך 3

5. לטענת העותרת, המשיבה ביצעה תעמולה אסורה בכך שחילקה מתנות (מזון ותיקים עם הלוגו של המשיבה) לבוחר, והפרה את הוראות סעיף 8 לחוק דרכי תעמולה. בתוך כך, נטען כי גם מתנות זולות וקלות ערך – הן מתנות אסורות. יתר על כן, העותרת גורסת כי המשיבה הפרה גם את האיסור על ביצוע תעמולה במרחק הפחות מ-5 מטרים מהגדר המקיפה את מתחם הקלפי, שכן הבוחרים שקיבלו את התיקים מהמשיבה נכנסו עימם לתוך מתחם הקלפי.

6. המשיבה גורסת, ביחס לתב"כ 63/22, כי העותרת לא הביאה ראיות לכך שהמשיבה מחלקת ארטיקים לבוחרים, וכי המשיבה לא מגישה מזון, או משקאות אלכוהוליים, אלא מכבדת את עובדיה, פעיליה ותומכיה בבקבוק מים. משכך, נטען כי לא מדובר ב"מאכלים או משקאות משכרים", כהגדרתם בסעיף 8 לחוק דרכי תעמולה.

7. באשר לתב"כ 65/22, המשיבה טוענת כי ה"תיקים" הם שקיות העשויות נייר, אשר חולקו לפעיליה. בנוסף, נטען כי לא מדובר בחפץ בעל ערך משמעותי.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בעתירה ובחומר הנלווה – סבורני כי יש לקבלה. נוכח סד הזמנים הקצר, אפרט את הנימוקים למסקנתי זו בתמציתיות.

9. סעיף 8 לחוק דרכי תעמולה קובע כדלקמן:

"לא תהא תעמולת בחירות מלווה תכניות בידור, לרבות הופעות של אמנים, נגינה, זמרה, הצגת סרטים ונשיאת לפידים; **לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות, ופרט למסיבות בבתים פרטיים לא תהא קשורה בהגשת מאכלים או משקאות משכרים.** האיסור על הצגת סרטים לא יחול על שידור תעמולת בחירות בטלוויזיה לפי סעיף 15א. לעניין זה, "משקה משכר" – כהגדרתו בסעיף 184 לחוק העונשין, התשל"ז-1977." (ההדגשות שלי – ח"מ).

10. בפסיקתנו נקבע כי לסעיף הנ"ל שלוש תכליות עיקריות: הבטחת חופש הבחירה וטוהר הבחירות, הבטחת שוויון בין המפלגות בניסיון להגיע אל הבוחר והגבלת הוצאותיהן של המפלגות (ראו: בג"ץ 869/92 זוילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השלוש-עשרה, פ"ד מו(2) 692, 705-706 (1992); דנג"ץ 1525/15 ח"כ ד"ר אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017) (להלן: עניין שארלי הבדו)).

11. עוד נקבע בפסיקה כי לצורך הבדיקה האם מדובר במתנה אסורה, יש לבחון את הדבר – מנקודת מבטו של הבוחר הסביר, ולברר מהי התכלית הדומיננטית של הענקת החפץ: "השאלה היא האם מבחינת הבוחר הסביר נועד החפץ בעיקרו לשמש כמדיום לקליטת המסר התעמולתי, או שמא משרת הוא בעיקר תכלית אחרת", וכן נקבע כי אין נפקות לשוויו האובייקטיבי של החפץ המוענק – וכי גם אם שוויו האובייקטיבי נמוך, עדיין ייתכן כי מדובר במתנה (ראו: פסק דינה של הנשיאה מ' נאור בעניין שארלי הבדו).

12. בענייננו, נראה שהתכלית הדומיננטית של חלוקת המזון והתיקים על-ידי המשיבה, בעיניי הבוחר הסביר – היא תעמולתית, נוכח העובדות שהמזון חולק מתוך רכב ממותג מטעם המשיבה, המכוסה בלוגו ובסיסמאות קמפיין הבחירות שלה, ושעל התיקים שחולקו (ואף נכנסו לתוך מתחם הקלפי) הופיע גם הלוגו של המשיבה.

13. יתר על כן, על אף שבענייננו מדובר במתנות שערכן האובייקטיבי איננו גבוה, ככל הנראה (ארטיקים ותיקי נייר, כנטען), הרי שאין בכך כדי לשנות את התוצאה בנסיבות, שכן כאמור – גם מתנה שערכה איננו גבוה – יכולה להיחשב כמתנה אסורה.

14. נוכח האמור לעיל – העתירה מתקבלת, ומוצא בזאת צו מניעה האוסר על המשיבה לבצע פעילויות נוספות בניגוד לסעיף 8 לחוק דרכי תעמולה. המשיבה תשלם, בנסיבות, לעותרת הוצאות בסך של 7,500 ש"ח.

ניתנה היום, י"ז באלול התשע"ט (17.09.2019).

**חנן מלצר, שופט
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-22**